

CENA PRENUMERATY:

w Łodzi miesięcznie mk. 60,— kwartalnie mk. 180,—, dla robotników miesięcznie mk. 50,—
Za odnośnienie do domu dopłaca się miesięcznie mk. 5,—
Na prowincji miesięcznie mk 70,— kwartalnie mk. 210,—
o granicę miesięcznie marek 90,—

Numer pojedynczy: 3 marki.

Redaktor przyjmuje interesantów od godziny 3 do 4 popołudniu.

Sekretariat otwarty od godziny 3 do 4 i od godziny 6 do 7 wiecz.

Rękopisów redakcja nie zwraca.

Kierownik administracji przyjmuje od godziny 5 do 6 popołudniu

KURJER ŁÓDZKI

ROK DWUDZIESTY PIERWSZY.

Numer pojedynczy 3 marki

CENY OGŁOSZENI:

Miejscowe.

Zwyczajne mk. 3.75 za wiersz pętitowy jednolamowy (str. 7 lamów) Drobne 80 fen. za wyraz, najmniej mk. 6,—. Dla poszukujących pracy 45 fen. za wyraz. **Wade łana** przed tekstem mk. 10,— w tekście mk. 12,— po tekście mk. 6,— zawiera pętitowy jednolamowy (str. 5 lamów) Nekrologi mk. 2.75 za wiersz pętitowy (strona 8 lamów). Komunikaty mk. 3.00 za wiersz.

Zamiejscowe.

Zwyczajne mk. 4.50, drobne 80fen nadesłane przed tekstem mk. 12,— w tekście mk. 15,— za tekstem mk. 7.50 nekrologi mk. 6,—.

Zagraniczne.

100% drożej od zamiejscowych. Za terminowy druk ogłoszeń, komunikatów i ofiar administracja nie odpowiada.

Redakcja i administracja Zachodnia 37, skrzynka pocztowa 132. Telefon 229. Filia administracji Piotrkowska 123.

Na zasadzie uchwał zjazdu Związku Prasy Prowincjonalnej, **wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie.**

Teatr Miejski
Dzielnia 18.
Pod Dyrekcją Al. Zelwerowicza

Wtorek 23 XI po cenach zwyczajnych

Klaudjusz

lekka kom w 1 akt. B. Roth-Tarkintona

Środa 24 XI po cenach niższych

Karykatury

kom w 4 aktach J. A. Kisielawskiego

Wznowienie rokowań.

WARSZAWA, 22 listopada (tel. wł.). „Przegląd Wieczorny” podaje, że w niedzielę o godz. 9-ej wieczorem bolszewicy w Rydze zaproponowali delegacji polskiej wznowienie rokowań pokojowych w poniedziałek.

Zabójstwo Kupki.

Wobec tego, iż sprawa plebiscytu na Górnym Śląsku rozstrzygnięta ma być w ciągu najbliższych dwóch miesięcy, iż wartość zdobycia tych przebogatych terenów dla Polski uznawana jest przez każdego Polaka, — słuszną wydaje mi się rzeczą weirzeć w głąb życia górnośląskiego i oświetlić tego życia bolączki — te najjaskrawsze i walkę niemożny o Śląsk szczególnie uwidatniające.

To też, nim przejdę do dalszego opisu wycieczki dziennikarzy, nim omawiać zaczęte bogactwa kopalni przyrodzone Śląska, dzisiaj pragnę w kilku zdaniach wyjaśnić sprawę zabójstwa Kupki, o którym wiadomość przyniosły nam depesze.

Uważam to za konieczne, ponieważ zabójstwo tego antypolskiego działacza śląskiego rzuca jaskrawe światło na taktykę walki, stosowaną przez Niemców.

Teofil Kupka, jak podała depesza Pata, był poprzednio urzędnikiem polskiego komisariatu plebiscytowego. Za sprzeniewierzenia, za wprowadzenie fermentu w szeregi pracowników komisariatu został przez posła Korfante go usunięty.

Wtedy zupełnie wyrażnie wystąpił przeciwko Polakom — zaprzędał się Niemcom. Otrzymałszy od nich subsyduum, zaczął wydawać odezwy mające na celu dyskredytowanie działalności Korfante go i działaczy polskich, zaś dwa tygodnie temu wypuścił w świat pierwszy numer „Woli ludu”, pisma wyjawnego w języku polskim i niemieckim.

W piśmie tym nawoływał do odseparowania się od komisariatu polskiego i stworzenia silnej organizacji dookoła założonego przez „Komitetu plebiscytowego dla Górnego Śląska”, który miał na celu rzekome samostanowienie tej ziemi.

Dla nikogo nie było wątpliwości, że jest to robota, prowadzona za pieniądze niemieckie i zmierzająca do przysporzenia głosów przy plebiscycie na rzecz Niemców. W kołach polskich uważano poważnie Kupkę za zdradę sprawy naszej, w kołach niemieckich — za wielce pożądanego sprzymierzeńca.

Odezwy jego i „Wola ludu” rozwożone były po całym Śląsku samochodami i rozrzucone (jak u nas za okupacji „Gazeta Łódzka” i „Godzina Polski”) całymi tysiącami, a nawet dziesiątkami tysięcy.

Kiedyś omawiali w Bytomiu działalność Kupki, wysunięta została myśl, czy nie należałoby tego zdradcy usunąć. Odpowiedź posła Korfante go brzmiała mniej więcej w ten sposób:

— Przedewszystkiem mylicie się, jeśli przypuszczacie, że jest on dla naszej sprawy niebezpieczny. W objęciu Niemców rzuciła go chęć zemsty osobistej i głupota. Szczególnie właśnie głupota. Ten człowiek może Niemcom jedynie nieświadziłą wyrazdzi przysługę.

— Przypuszczasz pan więc, że wpływ Kupki nie sięgnął głębiej?

— Ależ, one w samym początku działalności już są tak dale. Mam wrażenie, że Niemcy zawiedli się na nim całkowicie i wkrótce, poznawszy go, zerwą z nim zupełnie.

Co się zaś tyczy usuwania takiego człowieka poza nawias życia w drodze gwintu, to nie leży to w charakterze naszej akcji. My — Polacy — możemy gwałt niemiecki siłą odpiąć, ale nigdy nie posuniemy się do tego, aby wstępować z inoziłą gwałtów.

Taka rozmowa prowadziła mi w niedzielę ubiegłą. W kilka dni potem — w sobotę — Kupka został zamordowany, i znowu wieczorem tego dnia, w którym morderstwo popełniono, usłyszałem w Komisariacie polskim o tej sprawie zdanie następujące:

— Kupka stał się dla Niemców niewygodny, za mało dał korzyści z jego działalności.

Wiedział. Usunęli go więc. Jest to zresztą zwykła bestialska ich taktyka. Ohyde tego morderstwa powieszka fakt, iż poprzedniego dnia żona zamordowanego powiła dziecko.

Rozumie się samo przez się, iż Niemcy na drugi zaraz dzień w pismach swoich (czytalem „Ostdeutsche Morgenpost”) starali się zwałę winę całą na Polaków. Zdania je-

dnak, przytoczone powyżej, jak również opinia o działalności tego sprzedawczyka, jak słyszałem z ust najwybitniejszych przywódców akcji polskiej na Śląsku, wskazują wyraźnie na to, że mamy tutaj do czynienia ze zwykłym, a nie przebiegającym w środkach i brutalnym bestialstwem Niemców.

Subsydowali go i korzystali z jego usług, dopóki wyda-

wał im się pożyteczny; zgładzi zaś w sposób ohydny i nieludzki, nie bacząc, iż w sąsiednim pokoju leżała żona, będąca kilkanaście godzin po porożu.

Oto wybitny i niedwuznaczny objaw styku t. zw. „Kulturtraegerów” ludzkich! Oto jednocześnie przyczynę do poznania taktyki, jaką się w walce zwykli posługiwali Niemcy.

Waż im się pożyteczny; zgładzi zaś w sposób ohydny i nieludzki, nie bacząc, iż w sąsiednim pokoju leżała żona, będąca kilkanaście godzin po porożu.

Oto wybitny i niedwuznaczny objaw styku t. zw. „Kulturtraegerów” ludzkich! Oto jednocześnie przyczynę do poznania taktyki, jaką się w walce zwykli posługiwali Niemcy.

Z Górnego Śląska.

Nowe Zarządzenia Komisji Rządzącej. — Zebranie dziennikarzy. — Zabójstwo Kupki.

Bytom, 22 listopada. (PAT.) Międzyspołecznicza Komisja Rządząca wydała rozporządzenie, mocą którego wszyscy mieszkańcy Górnego Śląska, którzy ukończyli 16 rok życia, obowiązani są postarać się o legitymację jako mieszkańcy terenu plebiscytowego. Legitymacje wystawia a władze gminne bezpłatnie. Te osoby, które ukończyły 16 rok życia, ale przed 31 lipca 19 roku nie mieszkały na Górnym Śląsku, uzyskują legitymacje jedynie na mocy opinii Komisji doradczej, która składać się będzie w połowie z Polaków a w połowie z Niemców. Komisje takie utworzone będą w każdym powiecie. Komisjom tym przewodniczyć będzie każdorazowo kierownik koalicyjny. Osobom, którym się tych legitymacji odmówi, będą musiały opuścić Górny Śląsk w ciągu 14 dni od dnia odmowy. Posiadacze legitymacji będą obowiązani okazywać je władzom cywilnym i wojskowym.

Bytom, 22 listopada. (PAT.) W piątek wieczorem odbyło się w Bytomiu, w lokalu klubu górnośląskiego zebranie towarzyskie dziennikarzy warszawskich, krakowskich, poznańskich i łódzkich z dziennikarzami górnośląskimi. Wzięli w niem także udział komisarz Korfianty, poseł i redaktor Rączkowski z Krakowa, oraz p. Vauker red. „Journal de Pologne”, świeżo przybyły w dniu tym do Bytomia.

Bytom, 22 listopada. (PAT.) W sobotę zastrzelili w Bytomiu niewyśledzeni dotąd sprawcy Teofila Kupkę, wydawcę pisma „Wola Ludu”, wydawanego w języku polskim i niemieckim, a propagującego idee niezależnego Górnego Śląska. Kupka był do niedawna urzędnikiem polskiego plebiscytowego Komisariatu, zorganizował on związek pracowników plebiscytowych, wszczepiając w jego członków idee partykularyzmu śląskiego i bolszewickiego. Kiedy przekonano się, że jest to robota niemiecka, obliczona na rozbicie polskiej akcji plebiscytowej, wydano Kupkę.

Po wydaleniu go z komisariatu Kupka rozwinął zaczepną agitację przeciwko komisariatowi polskiemu, osobliwie przeciwko komisarzowi Korfiantemu za pomocą odezw publicznych, skwapliwie przez pisma niemieckie rozchwytywanych. W ostatnich dniach zaczął wydawać „Wola Ludu”, którą również zaczął bezpłatnie rozdawać. Ponieważ zaś Kupka był ubogi, było rzeczą jasną, że agitację tę urawiał za pieniądze niemieckie. Dane mu też te dyspezcji z samochodami i ludźmi do agitacji. W ostatnich dniach otrzymano w polskich kołach wiadomość, że stosunki między Kupką a jego p. otęktorami znacznie się osłabiły. Nabrane o nim przekonania, że jest to człowiek niepewny, który jest gotów zdradzić i Niemców. W tem też należy szukać motywów morderstwa.

Prasa niemiecka naturalnie wszczęła zaciętą akcję antypolską i przedstawiła mord jako zemstę polską. Morderstwo dokonane w sobotę o godz. 3 mia. 16 po południu. W mieszkaniu prywatnym 2 obcych ludzi zgłoszono się do pracy plebiscytowej u Kupki. W chwili, gdy tenże zapytany się o nazwiska, tamci dali do niego 4 strzały, które potoczyły go od razu trupem. Sprawcy zbiegli i nie zostali dotąd wysiedzeni.

Podział majątku Gdańska.

GDANSK, 22 listopada (tel. wł.). W dniu dzisiejszym przybyła ta komisja koalicyjna dla uskutecznienia podziału majątku państwowego pomiędzy Polską i wojsnem miastem Gdańskiem.

Decyzja w sprawie Wilna.

GENEWA, 22 listopada (tel. wł.). Na posiedzeniu Ligi Narodów omawiano sprawę Litwy Środkowej. Postanowiono, aby zasięgnąć w sprawie tej zdania ludności. Będzie to nie plebiscyt, lecz t. zw. konsultacja. Konsultacja odbyć się ma pod kontrolą wojsk koalicyjnych. Francja, Anglja, Hiszpanja i Belgja oświadczyły gotowość wysłać swych wojsk.

Inauguracja uniwersytetu lubelskiego.

Lublin, 22 listopada. (PAT.) W dniu wczorajszym odbyła się uroczysta inauguracja roku szkolnego w uniwersytecie lubelskim. Na intencję powracającej na studia młodzieży ks. bis up Fulman odprawił nabożeństwo, poczem od ołtarza zwrócił się do zgromadzonych z piękną nauką i błogostwienstwem dla powracającej młodzieży. Podniósł kazanie ks. biskupa zwrócone d. przedstawicielom województwa wojskowości, intel gencji miejskiej i wiejskiej oraz do szczerze wypełniających kościoł wierznych, w chwili gdy kapłan przypomniał tych, którzy krwią swą i ofiarą życia bronili kraju swotego przed nawałem wroga, wywarło tak silne i wstrząsające wrażenie, że w kościele słychać było głośnie łkanie i płacz zebranych. Po nabożeństwie udano się do auli uniwersyteckiej gdzie rektor wygłosił przemówienie charakteryzujące ubiegły rok szkolny w uniwersytecie. Następnie odczytał telegram ministra Rataja z życzeniami pomysłnego rozwoju uniwersytetu i wyrażający żal, że nie mógł przybyć na uroczystość. P. Dubanowicz wygłosił referat na temat „Kryzysy i przesilenia parlamentaryzmu w spółczesnego.“

Umłarkowani zwyciężyli.

Ljon, 17 listopada. (PAT.) — Z Wiednia donoszą, że Rada narodowa zatwierdziła 94 głosami (chrześ. społ. i wszechniemcy) przeciwko 64 socjalistom ukonstytuowanie się nowego gabinetu austriackiego. Dr. Meyer (chrześ. społ.) otrzymał konclerstwo i sprawy zagraniczne. Większa część członków nowego gabinetu należy do partji chrześcijańsko-społecznej.

Z frontu bolszewickiego.

Ljon, 22 listopada. (PAT.) Radio. Iskrowe bolszewickie sprawozdanie frontowe z 21 listopada: Na froncie zachodnim w okolicy Mozyrza czerwone wojska stersowały Prypec, walcząc o posiadanie Mozyrza. W okolicach Rzeczywojska czerwone odpierały ataki nieprzyjaciela. Odrzuciły go ku Prypec. W walkach od 10 do 18 wzięliśmy do niewoli 1400 jeńców z oddziału Batachowicza oraz ogromną ilość karabinów maszynowych, 7 dział, wiele karabinów ręcznych i treny. Na froncie południowo-zachodnim wojska czerwone ściga nieprzyjaciela wzdłuż rzeki Ułoroj. W kierunku na Wołoczyska wzięliśmy Czarny Ostrów. W okolicy Kamieńca Podolskiego osiągnęliśmy linię pasa neutralnego. Na Krymie odbywa się re-estracja jeńców.

Nowa podłość Niemców.

B. t. m., 22 listopada. (E. E.) Centralny związek „Heimatschutz Oberschlesien“ rozstał do członków swoich okolic, wzywając do podawania władzom niemieckim na wieść Polaków w Niemczech, którzy załmuja się redagowaniem list, uprawianych do głosowania podczas plebiscytu na Górnym Śląsku, aby ich zato ukarać.

Grecja i sprawa króla Konstantyna.

Ljon, 21 listopada. (PAT.) — Z Aten donoszą, że stosownie do postanowienia powziętego przez gabinet plebiscytu w sprawie powrotu króla Konstantyna na tron, odbędzie się w dniu 28 listopada, Król Konstantyn telegrafował do rządu, że czeka ze swym powrotem na wynik plebiscytu.

Wle: w sprawie G. Śląska.

Lublin, 22 listopada. (PAT.) Wczoraj odbył się tu w gmachu teatru miejskiego wiec robotników zwołany przez N. P. R. w sprawie Górnego Śląska. Przemawiano na temat kwestji górnośląskiej i jej stosunku do Polski. Po dyskusji uchwalono jednogłośnie rezolucję domagającą się od rządu energicznej akcji w sprawie G. Śląska. Również jednogłośnie uchwalono rezolucję wyrażającą hołd i cześć Naczelnemu Wodzowi.

W bleżącym tygodniu dwóch milionerów.

Warszawa, 22 listopada (tel. wł.) — Jak się okazuje, numer „Milionówki“, wylosowany w sobotę ubiegłą, nie był jeszcze sprzedany. Wobec tego stosownie do zapowiedzi Ministerium Skarbu ostatnie ciągnięcie uznane zostało za nieważne i w najbliższą sobotę wylosowane zostaną dwie wygrane.

Za łapówki.

Warszawa, 22 listopada (tel. wł.) — W procesie o branie łapówek skazano: podpułkownika Radziszewskiego na 15 miesięcy i kapitana intendenty Mroczyka na 6 miesięcy więzienia.

Wyrok sądu doraznego.

Warszawa, 22 listopada (tel. wł.) — Sąd dorazny za roztrw. nienie funduszy państwowych w wysokości 200 tysięcy marek skazał urzędnika Min. Zdrowia, Szratera, na śmierć przez rozstrzelanie. Wyrok dziś wykonano.

Z Gdańska.

Władze wojskowe polskie przejmują broń i amunicję. Usiąpienie wroga Polski.

Gdańsk, 22 listopada (PAT) „Danzig r Zeitung“ donosi, że Rada Lig narodów zarządziła aby gdańska Sicherheitswehra oddała Polsce cały przejęty od Niemiec zapas broni i amunicji z wyjątkiem tych ilości, które są przeznaczone wyłącznie gdańskiej Sicherheitswehry. Wydaniu Polsce podlegały aeroplany, armaty, miotacze ognia i część karabinów maszynowych. Gdańska Sicherheitswehra zatrzymała dla siebie niezbędną ilość karabinów i amunicji oraz pewną tylko część karabinów maszynowych. Celem objęcia tych zapasów przybył do Gdańska oddział w sk polskich, złożony z 50 ludzi.

Gdańsk, 22 listopada (PAT) „Danzig r. Neueste Nachrichten“ donoszą, że zastępca przewodniczącego gdańskiej

Rady stanu von Kamecke rozpoczął 4 tygodniowy urlop z którego prawdopodobnie nie wróci na swe dotychczasowe stanowisko. Kamecke należy do najzawziętych wrogów Polski w Gdańsku.

Uczczenie bohaterstwa Lwowa.

Lwów, 22 listopada (PAT.) Przyjazd Naczelnika Państwa do Lwowa, połączony z wręczeniem miastu orderu Virtuti Militari i uczczeniem drugiej rocznicy oswobodzenia Lwowa był wielkim świętem narodowym.

Na znak święta kupiectwo postanowiło zamknąć sklepy. Naczelnik państwa odbył przegląd oddziałów wojskowych, przeszedł wzdłuż szeregów obrońców Lwowa, poczem wstał na stopnie kolumny Mickiewicza, gdzie ustanowił ołtarz z wizerunkiem Matki Boskiej i herbem Polski i Litwy. Po nabożeństwie nastąpiło dekorowanie herbu miasta Lwowa orderem Virtuti Militari.

Liczebność armji Żeligowskiego.

Genewa, 22 listopada. (E. E.) Litewski charge d'affaires w Paryżu Miłosz przesłał nareszcie przewodniczącemu Ligi Narodów telegram rządu kowieńskiego, podpisany przez Waldemarsa. Telegram głosi, że armja litewska miała wziąć rzekomo jeńców z armji gen. Żeligowskiego, którzy należą do różnych formacji polskich. Depesza głosi, że armja gen. Żeligowskiego składa się obecnie rzekomo z 15 dywizji, zaś pierwotnie tylko z 2 ch. Wobec tego głosi depesza, że pomoc ze strony regularnej armji polskiej jest faktem niezaprzeczalnym. Sekr. generalny Ligi narodów otrzymał na to od delegacji polskiej notę, którą, opierając się na cyfrach ścisłych, stwierdza, że liczebność armji Żeligowskiego nie przekracza 15.000.

Rezultaty akcji Hocvera.

W chwili obecnej Amerykański Wydział Ratunkowy (Fundacja dla Dzieci Europy), którego prezesem jest Herbert Hoover, prowadzi energiczną kampanję we wszystkich zakątkach Stanów Zjednoczonych w celu zdobycia jaknajwiększych funduszy na akcję niesienia pomocy dzieciom w Polsce. Pierwszym rezultatem tych starań jest fakt, że Polsko-Amerykański Komitet Pomocy Dzieciom, który rozdał w Polsce produkty żywnościowe dostarczone przez Amerykański Wydział Ratunkowy, jest w możności powiększyć liczbę dzieci dokarmianych z 500.000 na 700.000. W październiku rozdano 230 wagonów produktów żywności 500.000 dzieci, w listopadzie — liczba wagonów przewyższy 300, a z akcji dowiawiania korzystać będzie 7.000 dzieci. W następnych zimowych miesiącach spodziewane jest dalsze powiększenie liczby dzieci dokarmianych.

Pozostaje już tylko pięć uprzywilejowanych ciągnięć „Milionówki“

27 listopada, 4, 11, 18 i 25 grudnia 1920 r. szczęściu własnemu wrota zamyka ten kto kosztem tylko 1010 marek nie zwiększa szansy wygrania MILJONA marek.

Z miasta i okolic.

Podziękowanie z pola.

„Szanownemu Zarządowi a przede wszystkim Zaczemu Prezesowi Druhowi Lipkowskiemu jak i Wiceprezesowi Dwi Lindnerowi III-go Okręgu Łódzkiego Tow. Gimnast. „Sokol“ za nadesłanie niezbędnej na froncie ciepłej bielizny i odzieży — przesyłamy z serca staropolskie „Bóg zapła“.

Wdzięczni Druhowie Ochotnicy z III 2 p strzelc. Podhal. 8 komp. Karab. Masz. Piotr Hodanicki — Łęczysca, Wł. Lenart — Piątek, C. Góraleczyk — Zduńska-Wola, K. Kocik — Piątek, H. Baranowski — Łódź I.

Dzień Sierot.

—) Do Zarządu powołano pp. Gen. Oszewska, Henrykowa Grobmanowa, pułk. Skrutkowska, Ks. w. Tymienieckiego, przełożona pensji Macińska, Koperskiego, Mazurowskiego, A. Lewandowskiego, L. Chwalbińskiego, S. Macińskiego i dyr. Macińskiego.

Do sekcji znaczka: pp. B. Mazurowskiego, Łukomska, D-owa Michalska, Pełczyńska, Roszkowskiego, Jastrzębskiego i Kaczmarika.

Do sekcji loteryjnej: przełoż. Macińska, pułk. Skrutkowska, Kosińska, Brukalska, dyrektorów: Macińskiego i Koperskiego.

Do sekcji zbierania ofiar: gen. Oszewska, Ks. prał. Tymienieckiego i Wagnera.

Do sekcji koncertowej: p. Hen. Grobmanowa.

Ograniczenie zużycia prądu elektrycznego.

x) Komisariat Rządu na m. Łódź ogłosił rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych dotyczące ograniczeń zużycia prądu elektrycznego. Pośród kilku punktów, jakie zawiera powyższe rozporządzenie nadzwyczaj ważnym jest zarządzenie oświetlenia schodów i korytarzy, pogrążonych dotychczas w prawdziwie egipskich ciemnościach.

Punkt 11 przewiduje karę aresztu do 8 miesięcy lub grzywny do 3000 mk. za wykroczenia przeciwko powyższemu przepisowi.

Z Rady Miejskiej.

—) Posiedzenie Rady Miejskiej odbędzie się we wtorek, dnia 25 listopada 1920 r. w sali posiedzeń Rady Miejskiej przy ul. Pomorskiej 14.

Na porządku dziennym komunik. ty, wybory i wnioski: Magistratu w sprawie: zaciąg. Państwa w wysokości marek 5700000 na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania pracowników miejskich (II uchwalenie).

zapomogi dla mieszkańców Wilna; Ustępy wywłaszczenia w celu wykończenia, prywatnych domów mieszkalnych w m. Łódź;

budowy kolonii mieszkalnej dla urzędników i robotników miejskich; przyznania 13 pensji nauczycielstwu miejskich szkół powszechnych i higienistkom szkolnym.

Pokaz traktorów.

(c) W sobotę o godz. 11 rano na terenie majątku Brus pod Łodzią odbędzie się pokaz pługa mechanicznego „Titan“, urządzony dla tutejszych rolników przez Towarzystwo Rolniczo-Handlowe. Pługów takich sprowadzono z Ameryki do kraju naszego przeszło 600 sztuk.

Pracują one głównie po tamtej stronie Wisły w majątkach zniszczonych przez nawałę bolszewicką.

Obecnie maszynowe te będą sprzedawane i dla tutejszych rolników w celach intensywnej uprawy ziemi i zaoszczędzenia inwentarzy pociągowych.

Zadania urzędników i robotników miejskich.

(x) Związek urzędników miejskich, motywując ciężkimi warunkami życia, wywołanymi szaloną drożyzną artykułów pierwszej potrzeby, wystąpił do magistratu z nowymi żądaniami podwyższenia płacy o 45 proc. od zasadniczej pensji. Robotnicy miejscy zwrócili się z podaniem o podwyżkę o 120 proc.

Jak się dowiadujemy magistrat co do urzędników zajął stanowisko przychylnie, delegatom robotnikom zaproponował podwyżkę 35 proc. Sprawa ostatecznie rozwiązana zostanie na najbliższym posiedzeniu Rady miejskiej.

Wiec Lokatorów.

(x) Na zwołany w sali koncertowej przez łódzki Oddział Centralnego Związku lokatorów w Polsce przybyło około 4000 osób.

Zgromadzenie uchwaliło następującą rezolucję:

1) Bezwzględnie utrzymać w mocy ustawę o ochronie lokatorów z d. 28/6 1919 r.

W tym celu wzywa się wszystkich posłów, aby dotrzyli starań w kierunku zachowania ustawy w całej ciągłości, a więc dla mieszkań, szkół, sklepów, zakładów przemysłowych i handlowych, pensjonatów i hoteli.

2) Wiec stwierdza, iż odpowiedzialność za wzrost cen sprzedaży domu powinna wznosić wartość przedwojennych kosztów utrzymania wierzycielności hipotecznych i uległ godziwemu przesaczeniu.

Osobiste.

(—) P. Jadwiga Skulska, artystka teatru Polskiego w Łodzi, została zaangażowana do teatru Wileńskiego pod dyr. Fr. Rychłowskiego.

Dwudziestolecie Tow. „Lira”.

W ubiegłą niedzielę Tow. śpiewacze „Lira” obchodziło uroczystość dwudziestolecia rocznicy swego istnienia, w połączeniu z obchodem św. Cecylii, patronki muzyki.

Z okazji tej przy licznym udziale członków i ich rodzin, odbyło się w kościele św. Józefa, o g. 9 i pół rano uroczyste nabożeństwo, odprawione przez ks. Grabarczyka.

Podczas nabożeństwa chór mieszany pod batutą p. Pezdimeza wykonał mszę Zangla, solo na skrzypcach odegrał p. Baciewicz.

Po nabożeństwie dokonano zdjęć fotograficznych wszystkich uczestników uroczystości.

O g. 3 po poł. w sali Domu Ludowego (Przejazd 34) odbył się koncert-raut, zapelniony salą po brzegi.

Z Chrześcijańskiego Związku Pielęgniarek.

(—) Zarząd Chrz. Tow. Pielęgniarek, poleca wykwalifikowane pielęgniarki na dyżury prywatne.

Zapisy przyjmuje sekretariat Nar. Org. Kob., Moniuszki 11, od 9 rano do 10 wieczorem codziennie.

Przymusowe roboty około oczyszczenia rzeki Bzury.

(x) Województwo łódzkie zarządziło w lipcu r. b. oczyszczenie rzeki Bzury aż do naturalnego dna z roślin i krzaków, które zarosła, a to kosztem nadbrzeżnych właścicieli lub posiadaczy gruntów.

Ponieważ większa część właścicieli przyległych gruntów nie zastosowała się pomimo kilkakrotnego wezwania magistratu do powyższego zarządzenia z konieczności wzięto pod uwagę przeprowadzenie

tych robót w postępowaniu przymusowym. Wszelkie roboty przeprowadzone będą z funduszy miejskich, a następnie w rewindykowane od wspomnianych właścicieli. Sprawa tą zajęła się delegacja budowlana przy magistracie m. Zgierza.

Wyjazdowa sesja sądowa.

(—) Sąd Okręgowy w Łodzi pod przewodnictwem prezesa sądu W. Augustynowicza i prezesa T. Kamińskiego wyjechał do miasta Łęczycy celem osadzenia szeregu spraw karnych, wyznaczonych na 22, 23, 24 i 25 b. m.

Za przewinienia służbowe.

x) W ciągu ostatniego miesiąca Magistrat usunął za przewinienia służbowe czterech urzędników. Sprawa jednego z urzędników skierowana została na drogę sądową.

O skandaliczne stosunki aprowizacyjne.

(x) Prezydent Rzewski wysłał depeszę do wice-prezydenta Rządu Daszyńskiego w sprawie skandalicznych stosunków aprowizacyjnych, faworyzowania stolicy na niekorzyść innych miast, w sprawie niedostarczenia deputatu dla ciężko pracujących i niedostarczenia należnego Łozi kontyngentu, skutkiem czego wzrasta wrzenie wśród ludności.

Skutki nieprzybycia ławnika na posiedzenie sądowe.

(—) W dniu 19 listopada r. b. wyznaczona sesja sądowa wydziału karnego sądu Okręgowego w Łodzi nie odbyła się z powodu nieprzybycia ławnika A. L. Przewodniczący sędzia M. Cynarski o godz. 11 przed południem o nim i stronom, że sprawy zostały odroczone i ławnik ponosi kosztą spowodowane odroczeniem sprawy w myśl dekretu. Koszt wyniósł parę tysięcy marek.

PODZIĘKOWANIE
Wszystkim, którzy oddali ostatnią posługę z łokom
ś. + p.

Anny d-rowej PLICHTA

a w szczególności ks. prałata W. Szymdłowi, ks. kanonikowi Sienickiemu, ks. ks. Wilkowi, Grabarczykowi i Egertowi składa ją serdecznie „Bóg zapłać”.
Mąż i rodzina.

Nagły zgon.

x) Wczoraj zmarła nagle w Grand-Hotelu (pokój 233) Bronisława Lewocenko, przybyła z Rosji. Przyczyna zgonu niewiadoma.

Obliczający synalek.

x) 13 letni Zygmunt Kalowski, ukradł ojcu swemu Władysławowi, zamieszkałemu przy ul. Kilińskiej № 8, parę tysięcy marek i znikł bez śladu.

Kradzież z włamaniem.

x) Za pomocą wylamania okiennic dostali się nieznani złoczyńcy do mieszkania Tomasza Rymarskiego, Szosa Pabianicka 42 i skradli garderoby na 120,000 mk.

Teatr, muzyka i sztuka

Teatr Miejski
Dzielnia 18.

Dzisiaj we wtorek, dnia 23 b. m. Teatr Miejski daje wytworną, lekką komedię z angielskiego p. t. „Klaudiusz” w interpretacji Z. Nosińskiego.

Rzecz ta pełna oryginalnego iście angielskiego humoru, prz zabawnych sytuacji, prze-komicznych figur i głębokich, aktualnych paradoksów, dziś graną jest po raz 3 po cenach zwykłych.

Jutro „Karykatury” Kisielewskiego.

W sobotę po poł. dla młodzieży „Złota Czaszka” J. Słowackiego.

W niedzielę, o godz. 12 w Zawiercie 17700-17800
poł. VII Poranek Dramatyczny Zyrardów 17250-17000
ny „Warszawianka, Wysołański i Teatr”. Prelegent M. Firlej 2300 2250
Limanów-Ki, wsołkierownik Bracia Jabłkowscy 24.5-2475
Teatru Reduta w Warszawie. -2450

Bank Zachodni 1675
3 emisji
Tow. Żegluga 1550-1500 1550

GIEŁDA.

Warszawa, d. 22 listopada 1920

Ruble car. 100	320 338 335
Ruble car. a 500	325-347.50 333
Ruble dum. 1000	80-84 80
Ruble dumskie 250	69 59
Dolarv St. Zi.	445-485
Dolarv kanad.	380-400
Franki franc.	29-30
Franki belg.	31-32
Franki szwajc.	72-78
Funtv szterl.	1630-1700
Marki niem. 1000	64 -67)
Korony austriackie	84-92
Korony czeskie	5.35-5.75
Korony szwedzkie	90 95
Korony duńskie	63-67
Korony norwaskie	63 67
Lele rumuńskie	6 50-7
Liry włoskie	17 75 18 75
Marki fińskie	7 50-8.50
Fiorenv holenderskie	142 150
Bank Handlowy w Warszawie	1825-1810
9 a em.	
Bank kupiecki Łódzki	910-900
Bank Dyskont. Warsz.	4050-3925
Borkowski	2350-2250-2300
Lilcop	12 00 12 200 12 500
Rudzi	8275 8000-8150
Starachowice za 50)	3200 7750 8000
Warszawskie Tow. fabr. cukru	11900

OFIARY.

Na głodne Wilno.

Bronisława Okarsa 80 mk.
Józefa Mańkowska 5 mk.

Na plebiscyt Górnośląski.

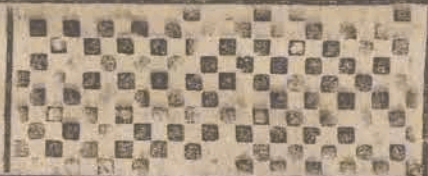
Zamiast wianki kwiatów na grob zmarłej s. p. Dowej Plichtowej: Halinka i Januszek Wolscy mk. 50.

Na uroczystości weselnej p. Aureli Sankiewiczówny z p. Czesławem Książkowskim zebrano na plebiscyt 725 mk.

Od Wydawnictwa.

Wobec dochodzących nas skarg na nieregularne dostarczanie „Kurjera” w niektórych dzielnicach miasta uprzejmie prosimy Szanownych Prenumeratorów o zawiadomienie nas o każdym poszczególnym wypadku, abyśmy mogli podjąć odpowiednie kroki, zmierzające do usunięcia niedomagania.

OKAZJA

5000 m. b. lano - żel. mufowe nowe, ze stacji Małopolskiej dostarczamy

RURY

PION Przedsiębiorstwo Techniczne-handlowe we Lwowie Zam. r. stynow-Lwowska 48

W sobotę dnia 27-go bież. mies.

o godz. 11 rano, odbędzie się

pokaz traktorów

„TITAN”

(plugów motorowych)

urządzony przez

Stowarzyszenie Rolniczo-Handlowe w Łodzi.

Dojazd tramwajem konstanyńskim

Smary

do wozów, oleje, ropę do motorów, parafinę, wosk ziemny poleca tylko wagonowo, loco stacja.

DRONBOYCZ firma

Bolesław Kasparowicz
Sambor Małopolska.

Jeżeli tu nie masz miejsca poszukuj starszego kancelistę oraz maszynistę z dłuższą praktyką.

Oferty z opisem, świadectwami w ekspedyt najszybciej pisać z powołaniem się na nr. 1497 Białow. Kwiat

Zużel (szlaka)

z pod kół do odebrania każdego razowo w większej ilości, bezpłatnie
Elektrownia Łódzka

Dr. Dutkiewicz

Orygnator Szpitala Miejskiego dla chorób skórnych i wenerycznych.
ul. Piotrkowska 50
od 9 - 11 i od 4-7 pp

Dr. Fajks Skusiewicz

ul. Andrzejka 11.
ChOROBY SKÓRNE I WENERYCZNE
od 9 - 11 i od 5 do 7
poł p.p. Paule 5-6

Nauczyciel

gimnazjalny ma wojnę goziny popołudniu. Specjalność: polski, historia. Oferty sub J. S. do Redakcji „Kuriera Łódzkiego” lub Kilińskiego 86 m. 6.

Zęby i stare

Złoto!
skupuje płać wysokie ceny
Konstantynowska 20
Nadryżny

Bu hatter mie po sadę na state lub na go dany. Oferty w red. „Kuriera Łódzkiego” sub 8 L.

Najsukuteczniejszy środek przeciwko

osłabieniu i wycieńczeniu organizmu, niemoocy, maokrwistości, (anemji) brakowi apetytu, złemu trawieniu i t. p.

Pigułki Siłotwórcze
wyr. Lab. Farm.

„Ap. Kowalski” w Warszawie Miodowa 1

Wszystkie apteki i składki apiecznych. Zadać w aptekach i składkach apiecznych.

Dziś CASINO Dziś
BENEFIS ORKIESTRY pod dyrekcją p. Leona Kantora
„Bracia KARAMAZOW”

Dramat w 7 aktach według głośnej powieści T. Dostojewskiego.
OSOBY: Fedor Karamazow, Dymitr, jego syn z pierwszego małżeństwa, Iwan i Aleksy, jego synowie z drugiego małżeństwa, Gruszenka, pułkownik Werchowcew, Katarzyna i Agafja, jego córki, świętobliwy starzec Zosima, Grzegorz, stary sługa Karamazowa, Smierdiakow, lokaj Karamazowa.

w roli Alina Gryficz-Mielewska artystka Teatru Rozmaitości w Warszawie.
Gruszenki: Początek przedstawień o 4 30, 7 i 9 w.

Grand-Kino

Piotrkowska 72:

Od 23 do 29 listopada 1920 r. wł. Program Nr. 48.

Pod Trentino zdjęcie z wojny Europejskiej

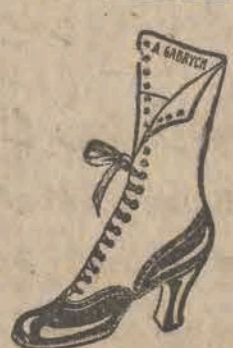
Francesca Bertini wszechświatowej sławy tragiczka włoska we wspaniałym 5 aktowym dramacie p. t. „Nieczystość”

Obraz Agencji Kinematograficznej „CORSO” w Warszawie. Początek przedstawień o godz. 5 p.p. w soboty niedziele i święta o 3.30
Pod dyrekcją Agencji Kinematograficznej „CORSO” w WARSZAWIE.

TEATR (w gmachu teatru „Scala” ul. Cegielniana 18). TEATR „BAGATELA” pod dyrekcją Mariana Tarłowskiego. W razie trwania strajku dozorców początek o g. 8 w. Koniec przed 10 w.

Dzień i dni następnym Romuald Gierasieński, Seweryn Michałowski, Helena Rinaś, Miła Kamińska, Lola Parroni, Jana V n Bay, M. Zamliło, E. Bodo, M. Dobrowolski A. Górec, S. Szosland, M. Tarłowski Straszny gość dram. sceniczny w 2 odd. Nadto Część koncertowa z udziałem całego zespołu. W niedzielę d. 21 b. m. o g. 4 przedstawienie popołudniowe Budienny idzie i część Koncertowa z udziałem całego zespołu
Przedstawienie odbędzie się mimo strajku elektryczności

Towarzystwo dla budowy aparatów dla oczyszczania wody i oszczędności w materiale opałowym
Towarzystwo dla budowy aparatów (dla oczyszczania wody i oszczędności w materiale opałowym) na Śląsku Cieszyńskim poszukuje energicznego, dobrze wprowadzonego przedstawiciela na Łódzki okręg przemysłowy.
Oferty do administracji „Kurjera Łódz.” pod „Inżynier”.

Pierwszorzędna pracownia obuwia męskiego i damskiego
A. Gabrych
Zachodnia № 29 róg Konstantynowskiej
Poleca eleganckie i trwałe obuwie z solidnego towaru po cenach przystępnych.

Wyrób
Oleina Angielska FUTER
ekstra jasno-złota 97/99%, średni kolor 95/96%, Brunatny kolor 94/95%, Biała 98/9%
Franco Gdańsk
sprzedaje w Warszawie, London and Continental Trading Co Ltd, Królewska 18- Telefon 225-19
przyjmuje się na bieżący sezon zimowy wszelkie roboty futrzane dla panów i pań
Zusmanek i Dawidowicz
Piotrkowska 18
Kuchnia i sprzedaż wszelkich futer

Ofiarowania drobne
Kupno i sprzedaż

AAA Kupuję meble, dywany, garderobę, futra i wiele innych rzeczy domowe. Piasek najlepszy.
AAA! Kupuję futra, żakiety, karakulowe, fokowe, dywany, meble, maszyny do szycia, piany, najlepiej Chrzostowicza Wolczadka 43
Meble
Najtańsze źródło. Na większy wybór: Syplal, sie, jadalnie, gabinety, kuchnie, pojedyncze, szafy, biurka, stoły, łóżka, krzesła, otomany i wszelkie do spania oraz materace poleca: Chrzostowska Składnica mebli pod firmą „Jarmark Łódzki” Piotrkowska nr. 44 pierwsze piętro front.

A. A. Resztki
ujatanej sprzedaje H Srebrnik w Łodzi ulica Piotrkowska nr. 34 2-le, piętro frontowe wejście Meir towaru na białe suknie i burki od mk. 236 na ubrania uczo. „ 140 na męskie i sport. „ 296 na dziecięce „ 85 na spodnie i podsz. „ 43 na palta i płaszcze „ 396 na sukni i kos. „ 140 na białki i spodn. „ 80 Szewlot-boston „ 223 Caig „ 260
Barohany, fianolety, płócienniki na białą i na różną „ 85 chustki „ 55
Piotrkowska 34 fr. 2 p. frontowe wejście.
AA Meble różne dobiędo w sprzedaniu ul. Sienkiewicza 59 m. 11 oficyjna II wejście pierwsze piętro na prawo.
Dom wśródmiejski do sprzedania. Bliska wiadomość z Dyrkowskiego ul. Sienkiewicza 66, Pośrednictwo wykluczone.

Zakład felcerski i istniejący
lat 20, zaraz do sprzedania Konstantynowski 17 m. 9
Sklep spozycowy do sprzedania z powodu wyjazdu. Franciszkańska 56 Bałuty.
Stare obrazki kupuje H. T. Kunert Piotrkowska 7.
Palta damskie, męskie, pańskie i chłopięce od mk. 700. Ubrania męskie od Mk. 2.000 i wyżej dziecięce od Mk. 200 O buwie, spodnie, koszule, kalesony, spodniczki damskie, bielizna ciepła, towaru lokolowe, swetry, koldry, chustki poleca obrotowa składnica towaru pod firmą Jarmark Łódzki Piotrkowska 46 pierwsze piętro UWAGA! ubrania i palta na zamówienie z własnych materiałów.
Sklep do sprzedania z powodu wyjazdu Ogredo w. 20.

Różne
Do fabryki potrzebne Pasat Szuleca 12 potrzebne na zielona parkarka. Złota 6 się zaraz.
Potrzebne zdolne panny i poręczne do hostu a także przyjmują się u czenie Woyny Bynek 10 m. 7 Habrowicz
Kontrolka żywnościowa wydana przez Wilewską Manufakturę Bawelnianą dawniej Helena i Kunitzer na imię O. Dornowa zaineta
Zagubione dokumenty
Anna Ludwik zgubiła paszport polski wydany w Łodzi.
Aleksander Rwartowski zgubił książeczkę legitymacyjną na chleb dia 3 osób.

Abram Szewc, Zachodnia 33 zgubił legitymacyjną chlebową na 10 osób.
Fiszel Iosowicz Zachodnia 29 zgubił legitymacyjną chlebową na 3 osoby
Fajga Anta, zgubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi.
Galia Uszrowska zgubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi.
Hersa Kraślewski ul. Franciszkańska 19, zgubił książeczkę legitymacyjną na chleb dia 7 osób oraz patent na orób, wydany w Łodzi na imię Chaji Botvogel, Woloorska 32
Irael Bernan Aleksandrowicza 22 zgubił kontrolkę na otręby wydany z Magistratu.
Jan Stęgiński Dworska nr. 20 zgubił książeczkę legitymacyjną na chleb dia 5 osób
Kazimierz Raczykowski zgubił paszport polski tymczasowy wydany w Łodzi

Lehel Stern, ul. Groszmana 4 zgubił książeczkę legitymacyjną na chleb dia 3 osób i kartę wędlową i naftową
Sob Woiwicz średnia i zgubił książeczkę legitymacyjną na chleb dia 8 osób
Moszek Dab zgubił paszport polski wydany w Nowym Korczyniu z Kieleckiej i metrykę urodzenia.
Pieria Kał zgubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi
Kozia Frajczarajek zgubiła tymczasowy polski paszport wydany w Łodzi
Kozia Sieradoga zgubiła paszport niemiecki wydany w Pabjanicach
Rifka Górkiewicz zgubiła paszport polski wydany w Łodzi.
Samuil Renberg zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi.
Szymon Orzechowicz zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi

Szymon Kozawadoga nr. 34 Bałuty zgubił książeczkę legitymacyjną na chleb dia 4 osób.
Sura Kirsbaum zgubiła paszport polski wydany w Łodzi.
Sura Toport zgubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi.
Stanisława Zawadzka Nowaka 15 zgubiła legitymacyjną na chleb na 1 osobę
Sura Pujwer zgubiła paszport polski wydany w Łodzi
Tas Rozental zgubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi.
Tasza Bromberg Dworska 31 zgubiła książeczkę legitymacyjną na chleb dia 2 osób
Teofil Stolarski Aleksandryjka 29 zgubił legitymacyjną chlebową na 2 osoby
Władysław Bogdanowski Zellerska 61 zgubił legitymacyjną chlebową na 3 osoby.